

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 8C/1/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115200021
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiana Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2015:2115200021.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava samosudkyňou JUDr. Bibiánou Ťažiarovou v právnej veci navrhovateľa: V. P., narodený XX.X.XXXX, bytom A. H. XX, Y., proti odporcovi: V. Y., narodený XX. XX. XXXX, bytom J. XXX/XB, K., zastúpený opatrovníčkou: Z. Y., narodená XX.XX.XXXX, bytom J. XXX/XB, K., o zrušenie vyživovacej povinnosti, a o určenie výživné na dospelé dieťa, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh navrhovateľa **z a m i e t a**.
- II. Odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.
- III. Súd návrh odporcu **z a m i e t a**.
- IV. Navrhovateľovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 2. 1. 2015 sa navrhovateľ domáhal rozhodnutia, výživné na plnoleté dieťa sa zrušuje počnúc 13. 10. 2012, tým sa mení rozsudok Krajského súdu v Trnave z 27. 11. 2013 č. k. 10CoP/38/2013-221. Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu, ktorá mu bola poskytnutá ako plnenie vyživovacej povinnosti od dňa nadobudnutia schopnosti odporcu sám sa živiť t. j. od 13. 10. 2012 a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odporca s návrhom navrhovateľa, ktorý mu bol doručený nesúhlasí a navrhol ho zamietnuť, nakoľko vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči odporcovi nezanikla dňa 13. 10. 2012, nakoľko odporca nie je schopný sám sa živiť a ani nikdy nebude.

Návrhom doručeným súdu dňa 18. 3. 2015 navrhol odporca, aby súd uložil navrhovateľovi platiť mu na výživu sumu 150 eur mesačne.

Navrhovateľ s návrhom odporcu nesúhlasil.

Uznesením č. k. 8C/1/2015-53 zo dňa 15. 5. 2015 súd ustanovil odporcu opatrovníčku na konanie jeho matku.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, opatrovníčku odporcu, oboznámením sa obsahom spisového materiálu najmä návrhom navrhovateľa zo dňa 15. 12. 2014, oznámením Sociálnej poisťovne zo dňa 23.10.2013, oznámením Sociálnej poisťovne na č.l. 12, lekársnym nálezom na č.l. 13, potvrdením bytového družstva v Trnave z 1.12.2014 na č.l. 16, platobným dokladom SIPO na č.l. 17, vyjadrením odporcu zo dňa 7.3.2013, správou psychológa na odporcu na č.l. 29, dohodou o vykonaní

práce, rozhodnutím ÚPSVaR Piešťany z 18.6.2014, potvrdením o výške dôchodkových dávok odporu za rok 2014, potvrdením o návšteve školy na č.l. 42, správou klinického psychológa na č.l. 43, lekárske nálezom psychológa, oznámením Sociálnej poisťovne zo dňa 28.8.2015, oznámením ÚPSV a R Trnava zo dňa 2.9.2015, oznámením OR PZ v Trnave zo dňa 22.9.2015, oznámením Sociálnej poisťovne zo dňa 18.9.2015 na č.l. 69, rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 18.7.2013, osobným listom dôchodkového poistenia, podaním opatrovnícky odporcu, potvrdením stacionár Náš dom zo dňa 22.9.2015, potvrdením o poberaní príspevku za opatrovanie za rok 2015, prehľadom cenníka poskytovanej sociálnej služby 4,50 eur denne, zmluvou o výkupe ojazdeného vozidla z 22.5.2015 na sumu 800,- eur, výdajkou zo dňa 20.3.2015 na sumu 239,80 eur, príjmovým pokladničným dokladom z 11.6.2015 na 100,- eur, príjmovým pokladničným dokladom zo dňa 14.4.2015, potvrdením Stacionár NÁŠ DOM n.o. zo dňa 22. 9. 2015, spisom OS Piešťany 12P/113/2011 (rozsudkom OS Piešťany zo dňa 18.4.2013, rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 10CoP/38/2013 zo dňa 27.11.2013), s obsahom celého spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový stav, keď pojednával v neprítomnosti odporcu v zmysle ustanovenia § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 12P/113/2011-194 zo dňa 18. 4. 2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 10CoP/38/2013-221 zo dňa 27. 11. 2013 súd rozhodol tak, že výživné otca (navrhovateľa) na medzičasom plnoleté dieťa zvyšuje zo sumy 60 eur na sumu 90 eur mesačne počnúc 21. 12. 2011 a končiac 12. 10. 2012. Z odôvodnenia vyplýva, že z už súdom prvého stupňa urobených zistení o výške priemerného invalidného dôchodku v rozhodnom čase oscilujúcom okolo 340 eur mesačne... ak 25 % z 340 eur je 85 eur, odvolaciemu súdu sa práve so zreteľom k faktoru „vymeriavania“ zvýšeného výživného za už skončené obdobie javilo možným i vhodným posunutie sumy výživného mierne nad uvažovanú hornú hranicu (o cca 5 %).

Navrhovateľ uviedol, že v domácnosti žil do 11. 8. 2015 s priateľkou v byte, ktorého je vlastníkom, priateľka bola zamestnaná. Od 1. 2. 2013 mu bol priznaný invalidný dôchodok vo výške 50 % a od januára poberá 195 eur mesačne. Predtým bol nezamestnaný a poberal 60 eur ako dávku v nezamestnanosti, 55 eur príspevok na bývanie a 30 eur na lieky, zároveň bol práceneschopný. Od priznania invalidného dôchodku nebol zamestnaný, keď prijatý nebol pre vek. Toho času nie je evidovaný. Je vyučený v odbore mechanik regulácie, ale v odbore nepracoval. Robil vedúceho údržby, potom vedúceho materiálno-technického zabezpečenia, vrátnika, na odbore kontroly, skladníka, ale firma skrachovala a potom bol na úrade práce a následne invalidizovaný. Nemôže robiť vonku na slnku, ťažký druh práce. Mesačne má výdavky na bývanie fond opráv 12,68 eur, zálohové platby 60,88 eur, plyn 13,- eur, rozhlas TV 4,64 eur, električka 20,52 eur. Vyživovaciu povinnosť voči odporcovi si plní vo výške 60,- eur aj po dosiahnutí plnoletosti. S návrhom na výživné odporcovi mesačne 150,- eur nesúhlasí. Mám kurz maséra, túto činnosť vykonával v roku v roku 1991, nie na živnosť. V súčasnosti mu to zdravotný stav neumožňuje robiť a okrem toho nemá peniaze na zakúpenie masážneho lôžka.

Opatrovníčka odporcu uviedla, že s návrhom navrhovateľa nesúhlasí. Má za to, že navrhovateľ má schopnosti a možnosti, umožňujúce platiť výživné 150,- eur mesačne. Navrhovateľ platí výživné odporcovi v sume 60,- eur mesačne aj za mesiac október 2015. Invalidný dôchodok bol odporcovi priznaný od dosiahnutia plnoletosti. V roku 2012 mal dôchodok 199,- eur, v roku 2013 209,48 eur, v roku 2014 317,20 eur a od 1.1.2015 321,80 eur + 32 eur kompenzáciu na auto mesačne. Odporca navštevoval špeciálnu základnú školu v Hlohovci, ktorú ukončil v školskom roku 2012/2013. Od 1. 9. 2014 navštevoval Spojenú školu v Hlohovci, školskom roku 2014/2015 ukončil druhý ročník. Avšak kvôli diagnóze chodil na 4 hodiny denne. Skončí bez výučného listu, v budúcnosti sa nezamestná. Od septembra 2015 odporca nepokračuje v 3. ročníku školy, ale začal chodiť do denného stacionára, v ktorom sa uvoľnilo miesto na 4 hodiny 5 krát v týždni. Matka si hľadá prácu a plánuje, aby tam mohol byť 8 hodín denne. Je problém nájsť aj denný stacionár, keď osoby s jeho diagnózou by mohli byť v zariadení s 24 hodinovou starostlivosťou, na ktorú však je treba doplácať. Odporca pravidelne neberie lieky. Je členom Iskierky, v lete sa zúčastňuje týždenného pobytu a cez zimu je charitatívny ples. Jedenkrát do týždňa majú v škole kuchynku, je treba doniesť potraviny v sume 2,- až 3,- eurá, platí mu obedy 1,33 eur denne. V dennom stacionári sú výdavky 4,50 eur denne plus, 2 až 3 eurá za týždeň alebo na mesiac na kultúru. Ďalej si odporca platí mobil 3,- eurá mesačne, úrazovú poisťku 22,- eur mesačne, zákonnú poisťku na auto za 44,- eur ročne. Odporca vlastní motorové vozidlo, ktoré dostal ako kompenzáciu v sume 6.600 eur. Vozidlo stálo 10.200 eur, rozdiel 3.600 eur, v sume 1.000,- eur si matka požičala od kamarátky, 1.000,- eur použila z vlastných prostriedkov, išla do mínusu, 600,- eur, 1000 eur dostali z predaja pôvodného motorového vozidla. Požičané peniaze zatiaľ nezačala splácať. Platia náklady na

údržbu, benzín. Iný majetok väčšej hodnoty odporca nevlastní. Matka nevlastní majetok väčšej hodnoty, ani motorové vozidlo. V domácnosti žije odporca s matkou v prenajatom dvojizbovom byte. Mesačne platia nájom 200 eur + poplatky na elektriku, plyn, v letnom období sú zálohové platby 60 eur a v zimnom 80 eur. Matka poberá príspevok za opatrovanie odporcu 188,70 eur. V mesiacoch september 2014 až jún 2015 vykonávala činnosť asistentky dievčatku v škôlke, jednalo sa iba o dohodu na dobu určitú. Odporca potrebuje 24 hodinovú opateru. Na rozdiel od odporcu, ktorý síce poberá invalidný dôchodok, nebude nikdy pracovať, navrhovateľ má možnosť pracovať, ale zamestnať sa nechce, ma problémy s alkoholom. Zo strany štátu je možnosť mať asistenta na dve hodiny, ale potom by matka nepoberala opatrovateľský príspevok.

Podľa ustanovenia § 154 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť, ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, ods. 3 každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)ods. 4 pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará, ods. 5 výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti možnosti a majetkové pomery povinného, ods. 2 výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa ustanovenia § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 3 zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona nie je dieťa, a) ktorému vznikol nárok na invalidný dôchodok, a to od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bolo vydané rozhodnutie o priznaní invalidného dôchodku, alebo b) ktoré získalo vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa.

V konaní bolo zistené, že navrhovateľovi bol priznaný invalidný dôchodok od 1. 2. 2013 vo výške 187,80 eur, z dôvodu, že má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 50 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Pričom má obmedzenú schopnosť, môže vykonávať prácu len v prostredí bez fyzickej a psychickej záťaže, bez nočných smien, na skrátený pracovný úväzok, čo vyplýva z odborného posudku o invalidite Sociálnej poisťovne zo dňa 18. 7. 2013. Od 1. 1. 2014 mu bol priznaný invalidný dôchodok vo výške 192,30 eur mesačne, od 1. 1. 2015 vo výške 195 eur mesačne. Všeobecný lekár S. V. I. lekárskou správou zo dňa 1. 12. 2014 uviedol, že navrhovateľ musí vzhľadom na zdravotný stav trvalo užívať viac druhov liekov, dodržiavať prísne diétne a režimové obmedzenia a predpísal mu lieky Amlessa (3,33 eur), Metoprolol (2,44 eur), Hydrochlórotiazad, Urapidil. V súčasnosti nie je navrhovateľ evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Naposledy bol evidovaný od 11. 10. 2009 do 4. 11. 2013, kedy bol vyradený pre nespoluprácu, od 11/2009 do 3/2013 poberal dávku v hmotnej núdzi. Navrhovateľ nie je vlastníkom motorového vozidla, je vlastníkom bytu, v ktorom žije sám ku dňu rozhodovania súdu. V byte do augusta 2015 žil s priateľkou. Mesačne platí na bývanie fond opráv 12,68 eur a služby 60,88 eur, plyn 13 eur, rozhlas a TV 4,64 eur, elektriku 30 eur mesačne. Odporcovi dobrovoľne platí sumu 60 eur mesačne. Odporca má diagnostikovaný detský autizmus F 84.0, mentálna retardácia - IQ 51, nie je schopný samostatne vystupovať, a preto mu súd pre toto konanie ustanoví ako opatrovníčku jeho matku. Zo správy O. Z. K., klinického psychológa zo dňa 8. 10. 2012 vyplýva, že u odporcu sa jedná o ťažkú

poruchu psychického vývinu, celkové oslabenie socio-emočných kognícií mu znemožňuje zaradiť sa do pracovného procesu a zvládať nároky tohto zaradenia. K.r. O. Z., PhD správou zo dňa 11. 12. 2014 odporučila odporcu zaradiť po ukončení Praktickej školy do Domova sociálnych služieb pre pervazívnu vývinovú poruchu-detský autizmus F 84.0. Odporcovi bol priznaný invalidný dôchodok od 13. 10. 2012 vo výške 199 eur, od 1. 1. 2014 vo výške 317,80 eur, od 1. 1. 2015 vo výške 321,81 eur mesačne. Zároveň poberá 38 eur mesačne kompenzáciu za auto. Odporca žije v spoločnej domácnosti s matkou, ktorá mu zabezpečuje starostlivosť v podnájme v dvojizbovom byte, za ktorý je platba 200 eur mesačne + električky a plyn v lete 60 eur a v zime 80 eur mesačne. Matka odporcu poberá peňažný príspevok na opatrovanie vo výške 188,37 eur mesačne od 1. 7. 2014, od 1. 7. 2015 vo výške 180,58 eur mesačne. Od 19. 9. 2014 do 30. 6. 2015 vykonávala matka odporcu prácu na základe dohody o vykonaní práce v rozsahu 4 hodín denne, s dohodnutou odmenou 2,20 hod/hodinu. Výška priemernej čistej mesačnej mzdy zistenej súdom za obdobie 9/2014-6/2015 vo výške 101,77 eur mesačne. V školskom roku 2014/2015 odporca navštevoval 2. ročník Spojenej školy Hlohovec a stravoval sa v školskej jedálni za 1,33 eur za obed, avšak na 4 hodiny denne. Išlo o trojročné štúdium ale bez možnosti získať pre odporcu výučný list. Od 7. 9. 2015 odporca chodí do denného stacionára na 4 hodiny denne, kde cena za poskytovanú sociálnu službu v zariadení je 4,50 eur denne. Odporca je vlastníkom osobného motorového vozidla, ktoré bolo čiastočne uhradené za kompenzačný príspevok a zvyšok v sume 1000 eur si matka požičala.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará, pričom obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov

Na základe vykonaného dokazovania má súd preukázané, že odporca bol už v čase podania návrhu navrhovateľa dospelý, dosiahol vek 20 rok, je zdravotne ťažko postihnutý, trpí autizmom, vyžaduje si celodennú starostlivosť jeho matky. Vzhľadom na zdravotný stav odporcu mu bol od 13. 10. 2012 (plnoletosť) priznaný invalidný dôchodok, ktorý mu nahrádza príjem. V čase podania návrhu, aj v čase rozhodovania žije odporca v spoločnej domácnosti so svojou matkou. V školskom roku 2014/2015 odporca chodil do 2. ročníka Spojenej školy v Hlohovci na 4 hodiny denne a od 7. 9. 2015 navštevuje denný stacionár na 4 hodiny denne. Pričom matka odporcu uviedla, že odporca by nezískal výučný list zo Spojenej školy, keďže túto navštevoval na 4 hodiny. Pokiaľ ide o priznaný invalidný dôchodok, tento nahrádza príjem odporcu, ktorý vzhľadom na zhoršený zdravotný stav, diagnostikovaný detský autizmus, má obmedzenú resp. znemožnenú schopnosť nájsť si zamestnanie, teda zabezpečiť si príjem na život v rámci pracovného procesu. Dieťa je schopné samo sa živiť ak je schopné samostatne si uspokojovať svoje potreby, pokiaľ ide o odporcu táto okolnosť podľa názoru súdu v jeho prípade nenastane nikdy vzhľadom na jeho zdravotný stav, na základe ktorého mu bola priznaná invalidita, je mu vyplácaný invalidný dôchodok a kompenzácia na auto, ktoré majú pokrývať jeho náklady na život. Odporca v októbri 2015 dosiahol 21 rokov, je duševne postihnutý s ohľadom na zistenú diagnózu a jeho možnosti na uplatnenie sa živote sú s ohľadom na jeho zhoršený zdravotný stav podstatne obmedzené, a teda je obmedzená aj jeho schopnosť samého sa živiť. Odporca v konaní preukazoval výdavky súvisiace s jeho zhoršeným zdravotným stavom, kultúrnymi záujmami a podujatiami, ktoré sú uhrádzané z jeho invalidného dôchodku a sú hradené aj peňažnými príspevkami, ktoré mu boli v zmysle vyššie uvedeného priznané. Výdavky súvisiace s vlastníctvom motorového vozidla, ktoré je potrebné k mobilite odporcu súd považoval za dôvodné. Skutočnosť, že odporca v čase podania návrhu navštevoval 2. ročník Spojenej školy súd neposúdil ako prípravu odporcu na budúce povolanie, keď vzhľadom na zistenú diagnózu sú jeho možnosti uplatniť sa na trhu práce sú obmedzené, resp. znemožnené, keď odporca by ani v prípade, že by pokračoval v riadnom štúdiu v školskom roku 2015/2016 v 3. ročníku, by nezískal výučný list. V súčasnosti je starostlivosť o odporcu na 4 hodiny denne realizovaná návštevou denného stacionára. Ani navštevovanie denného stacionára od 7. 9. 2015 nemá vplyv na schopnosť odporcu zaradiť sa do pracovného procesu, aj keď môže pomôcť v kvalite jeho života.

Súd zistil, že matka odporcu v rozhodnom období do 6/2015 poberala peňažný príspevok za opatrovanie vo výške 188,70 eur mesačne, od 7/2015 vo výške 180,58 eur. Od 9/2014-6/2015 mala priemerný čistý mesačný príjem vo výške 109 eur z dohody o vykonaní práce. Žiaden majetok väčšej hodnoty nevlasťní. V súčasnosti je jediným zdrojom jej príjmu príspevok za opatrovanie, ktorý je v nižšej sume ako výška invalidného dôchodku odporcu. Avšak s ohľadom na to, že odporca žije v spoločnej domácnosti spolu so svojou matkou, je len prirodzené, že táto mu podľa svojich možností dobrovoľne prispieva na výživu, keď súdu je zrejmé, že aj odporca sa musí podieľať na nákladoch bývania v domácnosti, keďže matka

mu zabezpečuje starostlivosť a jeho príjem vo forme invalidného dôchodku je vyšší ako zistený príjem matky ku dňu rozhodnutia súdu.

V konaní súd zisťoval schopnosti, možnosti a majetkové pomery navrhovateľa, ktorý je vlastníkom 1 izbového bytu, v ktorom žije, iný majetok väčšej hodnoty nebol zistený. Navrhovateľ tak ako odporca poberá invalidný dôchodok, ktorý mu bol priznaný od 1. 2. 2013 s mierou poklesu 50 %, od 1. 1. 2015 poberá sumu 195 eur mesačne. Aj navrhovateľ ako odporca poberá invalidný dôchodok, ktorý mu nahrádza príjem z pracovnej činnosti, avšak jeho pokles 50 % znamená, že sa môže zaradiť do pracovného procesu, avšak s obmedzením, a to na skrátený pracovný úväzok, bez nočných smien, bez fyzickej a psychickej záťaže. Súd má za to, že tieto okolnosti sťažujú resp. obmedzujú tiež navrhovateľa pri hľadaní práce, ktorou by si zvýšil svoj príjem. Zároveň v konaní navrhovateľ preukázal zvýšené výdavky so zhoršeným zdravotným stavom.

Na základe zisteného skutkového stavu a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorý sa domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti k odporcovi, keď ku dňu podania návrhu navrhovateľa neexistuje súdne rozhodnutie, ktorým by ku dňu podania návrhu navrhovateľa mu bola uložená povinnosť platiť výživné odporcovi a aj s ohľadom na záver súdu ani neexistovala vyživovacia povinnosť v zmysle nižšie uvedeného. Posledné rozhodnutie, ktorým bola súdom určená vyživovacia povinnosť navrhovateľa na odporcu je rozsudok Okresného súdu Piešťany č. k. 12P/113/2011-194 zo dňa 18. 4. 2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 10CoP/38/2013-221 zo dňa 27. 11. 2013 /výživné otca (navrhovateľa) na medzičasom plnoleté dieťa (odporcu) sa zvyšuje zo sumy 60 eur na sumu 90 eur mesačne počnúc 21. 12. 2011 a končiac 12. 10. 2012/ a teda táto povinnosť bola časovo obmedzená a zanikla mu dosiahnutím plnoletosti. Navrhovateľ v konaní teda neunesol dôkazné bremeno ohľadom existencie vyživovacej povinnosti voči odporcovi, a preto súd návrh v časti zrušenia vyživovacej povinnosti ako nedôvodný zamietol.

Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom zásadne trvá po celú dobu prípravy dieťaťa na budúce povolanie, pokiaľ je táto doba spoločensky odôvodnená. Tak je tomu vtedy, keď sa dieťa pripravuje na svoje budúce povolanie. Bez ohľadu na naplnenie zákonných kritérií pre určenie vyživovacej povinnosti súd nemôže priznať výživné v prípade zisteného rozporu s dobrými mravmi. Nepochybná dôvodnosť predmetného kritéria je daná prioritným predmetom úpravy rodinného práva, ktorým sú osobné vzťahy medzi subjektmi rodinného práva, na ktoré sa vyživovacie vzťahy viažu. Narušenie príslušných osobných vzťahov z relevantných dôvodov zákon sankcionuje tým, že nepovažuje za spravodlivé, aby osoba, ktorá sa takéhoto konania dopustila, požadovala plnenia založená práve na takomto osobnom vzťahu. Pojem dobré mravy je neurčitým právnym pojmom, jeho obsah nevyplýva z pozitívneho práva. Na prípady rozporu s dobrými mravmi súd prihliada z úradnej povinnosti, ich danosť sa zisťuje podľa konkrétnych okolností prípadu. Za rozpor s dobrými mravmi možno považovať aj prípad, ak by napr. príjmové a majetkové pomery oprávneného, v prípadoch, keď nie je podmienkou odkázanosť od oprávneného, napr. pri žalobe plnoletého dieťaťa voči rodičom prevyšovali majetkové pomery povinného. Rozpor s dobrými mravmi ako dôvod nepriznania výživného by mal byť spätý s konaním osoby, ktorá sa priznania výživného domáha a nie s konaním iných osôb, t. j. tých, voči ktorým smeruje nárok na plnenie vyživovacej povinnosti alebo tretích osôb. V zmysle striktného znenia normy súd v prípade zistenia rozporu s dobrými mravmi nemá inú možnosť než výživné nepriznať. Kritérium dobrých mravom súd preskúmava len pri plnoletých deťoch.

Pokiaľ ide o návrh odporcu na určenie vyživovacej povinnosti od 18. 3. 2015 súd má za preukázané, že odporca sa k 18. 3. 2015 síce nie je schopný sám živiť, ale nie v dôsledku prípravy na budúce povolanie, ale v dôsledku zisteného zhoršeného zdravotného stavu. V súvislosti, s ktorým mu bola priznaná invalidita a poberá invalidný dôchodok, ktorý mu nahrádza príjem, a preto nie je odkázaný na vyživovaciú povinnosť svojich rodičov. Odporca navštevovaním Spojenej školy nepripravoval na budúce povolanie, s ohľadom na už vyššie uvedené závery súdu. Ďalšou dôležitou skutočnosťou je, že odporca ani dosiahnutím plnoletosti a ani ku dňu podania návrhu nebol schopný sám sa živiť, avšak túto schopnosť s ohľadom jeho zdravotný stav nikdy nezíska. A práve z toho dôvodu mu bol priznaný invalidný dôchodok, ktorý už dosiahnutím plnoletosti mu náhrada a aj do budúcnosti mu bude nahrádzať príjem. Súd má za to, že určenie vyživovacej povinnosti v zmysle návrhu odporcu, by bolo v rozpore s dobrými mravmi, keď navrhovateľ poberá invalidný dôchodok v nižšej sume ako odporca (321,80 - 195) t. j. o 126,80 eur. Pričom súd prisvedčil navrhovateľovi v tom, že jeho možnosti na pracovnom trhu s ohľadom na jeho obmedzenie sú znížené. Aj v prípade, že by sa navrhovateľ zamestnal v práci, ktorá by

splňala podmienky jeho poklesu schopnosti, tak ako už bolo skonštatované vyššie, mohlo by ísť o prácu na skrátený pracovný úväzok, čo by malo vplyv na výšku jeho možného príjmu. Ak by sa zamestnal navrhovateľ za mzdu vo výške minimálnej mzdy, ktorá je ku dňu podania návrhu vo výške 380 eur brutto na plný pracovný úväzok, pri zohľadnení 1 vo výške 190 eur brutto, by jeho čistý mesačný príjem s priznaným invalidným dôchodkom nedosahoval výšku invalidného dôchodku, ktorý poberá odporca. V prípade, že by súd mal za to, že odporcovi možno vyhovieť čo aj len čiastočne a priznať mu výživné, súd by sa pri svojich úvahách riadil v súdnej praxi aplikovaným východiskom, podľa ktorého by sa výživné zamestnaného rodiča malo pohybovať v rozpätí 20 - 25 % jeho priemerného čistého mesačného príjmu, samozrejme s možnosťou rôznych modifikácií najmä v závislosti na počte vyživovacích povinností či potrebách jednotlivých oprávnených ale aj povinných osôb. Avšak aj pri takomto postupe, by súd musel odporcovi zohľadniť ako pravidelný príjem výšku invalidného dôchodku. Uvedené je však v prípade návrhu odporcu bezpredmetné s ohľadom na vyššie uvedený záver súdu. Na základe uvedeného súd návrh odporcu ako nedôvodný zamietol.

Podľa ustanovenia § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

Súd vychádzal pri rozhodovaní zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním vypočítaním účastníkov konania, listinnými dokladmi založenými v spise, pričom prihliadol na ďalší obsah spisového materiálu (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Navrhovateľ aj odporca vo svojom návrhu boli povinní v zmysle ustanovenia § 79 ods. 1 O.s.p. pravdivo opísať rozhodujúce skutočnosti a označiť dôkazy, ktorých sa dovoľávajú a ďalej prispieť k dosiahnutiu účelu konania pravdivým a úplným opísaním potrebných skutočností a označením dôkazných prostriedkov v zmysle ustanovenia § 101 ods. 1 O.s.p. Súd teda vec prejednal v intenciách tvrdení uvádzanými navrhovateľom a odporcom, ktorými odôvodňovali svoje návrhy. Súd upustil od vykonania ďalšieho dokazovania zo strany odporcu a to znaleckého dokazovanie za účelom zistenia schopnosti účastníkov sa zamestnať, keď mal za to, že vykonané dokazovaním boli v dostatočnej miere zistené schopnosti oboch účastníkov konania zamestnať sa, keď obom bol priznaný invalidný dôchodok a teda mieru schopnosti vykonávať prácu posúdila Sociálna poisťovňa, a vykonanie ďalšieho dokazovania bolo nadbytočné a nevhodné. Skutkové zistenia nadobudnuté vykonaným dokazovaním považoval súd za dostatočné pre posúdenie rozhodujúcich skutočností vzťahujúcich sa k meritu, a preto uzavrel, že nebolo potrebné nariaďovať výnimočné ďalšie dokazovanie nad rozsah dôkaznej aktivity účastníkov konania (§ 120 ods. 1,4 O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O trovách konania v časti v časti návrhu navrhovateľa súd podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, keď vo veci plne úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si žiadnu náhradu trov konania neuplatnil.

O trovách konania v časti návrhu odporcu súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, keď vo veci plne úspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si žiadnu náhradu trov konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

§ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

§ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
§ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
§ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
§ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
§ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
§ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
§ súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
§ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
§ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
§ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
§ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
§ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.